

MARGARETHA AF UGGLAS:

Till sist

några funderingar kring behovet av förutsägelser om framtiden. Det är tillfredsställande – och i och för sig också riktigt – att skylla dagens ekonomiska svårigheter på socialdemokratins vanskötsel av vår ekonomi. En ständigt växande offentlig sektor parad med muntlig och även i praktisk handling visad ovilja mot den enskilda företagsamheten har lett fram till en situation där vårt näringsliv är olönsamt och investeringsovilligt.

Den socialdemokratiska sk aktiva näringspolitiken som lanserades för dryga tio år sedan blev ett monumentalt misslyckande. Dess decennielånga historia är fylld av förlustföretag, av företag som måst avvecklas och av felaktiga prognoser.

Men socialdemokratin kan inte ensam lastas för de ekonomiska svårigheter som vårt land i dag befinner sig i. Omvärlden har förändrats. Nya konkurrenter har växt fram i nya länder. De sk strukturkriserna i skor, teko, stål och varv beror på att andra länder blivit lika duktiga eller duktigare än vi på att göra dessa varor. Denna utveckling är inte en följd av någon plötslig förändring, utan resultatet av en målmedveten industriell satsning i de sk låglöneländerna under en följd av år. Den fråga man måste ställa sig är varför det som höll på att ske ute i världen på den industriella fronten inte tidigare observerades på svensk hemmaplan?

Den socialdemokratiska regeringens blindhet går att förklara. Ett parti som anser sig världsbäst på reformer och ekonomi och som sett på svenskt näringsliv som en outtröttlig och ousinlig mjölkossa kan inte ha mycket till övers för vad som händer ute i

världen. Men svenskt näringsliv då? Varför har inte våra skickliga företagsledare med sina internationella kontakter tidigare slagit larm?

Delar av svenskt näringsliv stödde planerna på Stålverk 80 och det är säkert inte fel att tro att Rune Johansson hade industriell expertis bakom sig när han i propositionen om Stålverk 80 år 1974 skrev att det behövs en betydande utbyggnad av världens kapacitet för stålproduktion för att möta en växande efterfrågan.

Varför sade inte branschen i fråga ifrån när den socialdemokratiska regeringen i 1974 års statsverksproposition förklarade att: "Den allmänna framtidsbedömningen när det gäller efterfrågan på tonnage är positiv. Prognoserna pekar på en fördubbling av den totala flottan under 1970-talet. Särskilt stort är det tillkommande behovet av större tonnage för oljetransporter." Observeras bör att detta skrevs efter det att de kraftiga oljeprishöjningarna 1973 hade trätt i kraft.

Det är inte lätt att veta något om framtiden eller att förutsäga den, men så här i efterhand går det att konstatera att vår näringspolitiska beredskap inte varit vad den bort vara. Kanske har vi allesammans, som nation, varit för självgoda, för upptagna av vårt eget välstånd och den svenska modellens förträfflighet, för att se framstegen hos andra folk.

I detta hänseende har den ekonomiska krisen redan fört något gott med sig. Den har förorsakat den öppna och livliga debatt om näringslivets utvecklingsmöjligheter som vi hade behövt redan på 60-talet. Plötsligt är

